

Mord paa det provisoriske System, at ville gaa ind paa en Lov som denne. At forlænge 6 Mill. udaf Statskassen paa en Tid, da man har liggende for sig Forslag til Forøgelse i Skatter paa 17 Millioner Kroner, det er ligefrem finantzielt set, fra et Statsusholdnings Standpunkt, Banvid. Der er dem, som vistnok ville sige det uden just at turde bestyldte mig for fuldstændig at mangle Begreb om disse Forhold. Men man skal ikke dømmes for rask i den Henseende, ikke udtale en for hurtig Dom fra Høre eller Benstre. Jeg ønsker blot, at man skal overveie Spørgsmaalene. Jeg er nu af den Anskuelse — det er den nuværende Finantsstyrelse ikke — at jo færre Penge en Regjering kan paa en værdig og smuk Maade styre Landet med og opretholde Landet efter de bestaaende Love med, desto dygtigere — og det ikke mindst i finantziel Henseende, er Regjeringen. Jo færre Skatter den behøver at paalægge Statens Borgere, jo visere forstaar den at føre Statsusholdningen, idet man maa gaa ud fra den Betragtning, at Borgerne selv bedre kunne bruge deres Kapitaler i de Foreninger, som nu kaldes Kommuner og borgerlig Virksomhed, end Centralregjeringen kan gjøre det. Denne Betragtning har ikke været gængs for vor nuværende Finantsstyrelse. Man har samlet Skatter ind i Sneve Millioner og modsat sig Reformer i Skattelovene stadigt. Om man fra først af har havt det Maal for Øie, at naar man saaledes stadig modsatte sig Reformer i Skattelovene og ophobede Skatter i Statskassen, kunde man naae til det Punkt, da man kunde lade Retten ligge og gribe Magten; om man fra først af har været sig den Tanke bevidst, skal jeg ikke kunne sige. Men Faktum er, at det er gaaet saaledes. Jeg gav Dem forleden nogle Tal, som kunne læses i Rigsdagstidenden. Jeg skal kun fremdrage af disse Tal, at i sidste lovlige konstitutionelle Finantsperiode, vi levede under, havde vi, naar vi tage de ordinære Indtægter paa § 2—§ 10 ikke alene i Finantsloven, men i Tillægsbevillingsloven og alle lovlige Bevillinger efter det aflagte Statsregnskab, og sammenligner man den med de ordinære Udgifter og forøvrigt ogsaa med de overordentlige Udgifter, som de kaldes, forsaavidt som de ere opregnede paa § 12—§ 26, saa have vi, naar vi subtrahere den samlede Udgift fra den samlede Indtægt for disse 5 Aar et samlet Overskud af 55 Mill. Kr., det er notorisk. Bevægelserne paa § 10 og § 26 ere holdte udenfor Beregningen. Det er de ordinære Indtægter og de ordinære Udgifter, jeg her omtaler, altsaa Statens Behov efter

de bestaaende Love og det, som gives som Tilskud og Bidrag til de bestaaende af Staten anerkjendte og understøttede Institutioner og Personer, Videnstabsmænd, Kunstnere o.s.v., alt dette giver i Forbindelse med ikke ubetydelige Udgifter til Nybygninger og deslige paa § 26 — alt dette er afholdt i Kraft af lovlig Bevilling — endda efter de bestaaende Skattelove i 5 Aar et Overskud af 55 Mill. Kr. Indtægterne vare dengang paa et enkelt Punkt ikke engang saa store som nu; de ere høiere nu, stigende efter Loven for den indirekte Beskatning; men saa har man, som jeg nævnte, senere havt Medslag paa Udbyttet af vore Aktiver paa forskjellige Maade og da navnlig ved den Drift, man har lagt an paa vore Jernbaner. Gaar jeg nu fra disse 10½ Mill. og siger: Deraf levere vi efter mit Forslag 6 Mill. tilbage, om end ikke direkte til hver Mand, saa dog til de Rilder, hvorfra de ere tagne, til almindelige Skattelettelser for Kommuner for en Del, og til Lettelse for Smaafolk gennem de frie Fattiges Kasser som Bidrag hertil, fordi de forholdsvis udrede mere til de indirekte Skatter, saa have vi 4½ Mill. Kr. tilbage. Der vil altsaa paa de ordinære Udgiftsparagrafer i ikke ringe Grad kunne forøges mange Poster og støttes mange Virksomheder, uden at vi behøve altfor store Beløb af disse 4½ Mill. Kr. Men saa siger man: Ja, men saa er der § 27, Udviklingen af vore Samfærdselsmidler, Udviklingen af vort Jernbanevæsen efter § 27 II — Afdrag paa Gjæld er jo ikke en Medfættelse af Formue, det skal jeg lade staa — saa vil jeg dertil sige, at det er rigtigt at fæste Øiet derpaa; det er saameget mere rigtigt, som jeg mener, at vi maa staa for i den allernærmeste Fremtid at faae fuldendt vort Jernbanenet i hele Landet, saaledes at de nu tilfældige Egne med 6—8 Mile til Jernbane komme ind under Rettet paa en forholdsvis kort Afstand, det er en Opgave, efter som vi nu have over 200 Mile Jernbaner, der ingenlunde er vanskelig, eftersom lette Jernbaner nu kunne anlægges — det er ikke vanskeligt, men det burde være en Opgave for Regjeringen og Rigsdagen at faae gennemført saaledes, at ikke disse Egne skulle vente paa disse Gode nu atter i en uoverskuelig Fremtid, efter at de første Jernbaner ere anlagte for en 30—40 Aar siden, og de saa lang Tid have maattet savne dette Gode; jeg siger, det er Altsammen rigtigt. Hvorvidt det er rigtigt at anlægge for Exempel en Bane lige løbende ved Siden af en anden og ved Siden af en Dampskibslinie som f. Ex. Rystbanen i Nordsjælland, det skal jeg lade ligge. Derimod er jeg overbevist om Rig-